

ਕਿਰਮੀਨਲ ਰਿਟ।

ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਦੇ ਅੱਗੇ

ਜੈਮ. ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ, ਪਟੀਸ਼ਨਰਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਜੁਲੰਦਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1953 ਦੀ ਕਿਰਮੀਨਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 5।

ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ-ਆਰਟੀਕਲ 226-ਮੈਂਡਾਮਸ, ਰਿੱਟ-ਰਦੋਂ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਹੈ-ਬਿਨੈਰਾਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿਚ ਉਧਾਰਾ ਪਰ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ-ਰੀ ਅਦਾਲਤ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਰਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰੇਗੀ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਲੱਭਣ ਲਈ ਇੱਕ ਖਾਮ ਰਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਾਲ ਹੀ ਇੱਕ ਖਾਮ ਰਾਨੂੰਨੀ ਉਧਾਰਾ ਦੀ ਲੋੜ ਵੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਧਾਰਾ ਬਿਨੈਰਾਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਜੇਕਰ ਬਿਨੈਰਾਰ ਅਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਿਰਾਇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਸਿਰਾਇਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਰਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਸਿਰਾਇਤ ਨਾਲ ਨਿਖਟੇਗਾ। ਇਹ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ ਹੁਕਮਨਾਮੇ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦੇ ਅਸਾਧਾਰਣ ਉਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਰਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਮੁੜ ਵਿੱਚ: ਲਕਸ਼ਮੀਨਾਰਾਇਣ ਬਨਾਮ ਤਿਮੰਨਾ ਕਾਰਕੀ (1), ਵੱਖਰਾ ਅਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਇਹ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪੁਨਰਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿੱਟ, ਆਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਰਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਉਸ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਆਪਣੀ ਡਿਊਟੀ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਰਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਯਾਰਾ 302 ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਅਧੀਨ ਕੇਸ ਯੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮ. ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਜਲੰਧਰ ਦੀ ਜਾਂਚ ਰਿਪੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਈ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਦੋਵੇਂ ਕੇਸ ਅਰਥਾਤ (i) ਯਾਰਾ 307/392, ਆਈ.ਪੀ.ਸੀ. ਪਟੀਸ਼ਨਰਰਤਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ (ii) ਯਾਰਾ 302, I.P.C. ਦੇ ਤਹਿਤ, ਉਸੇ ਘਟਨਾ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਯੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵਿਰੁੱਧ, ਉਸੇ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕੋਈ ਹੋਰ ਹੁਕਮ ਖਾਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਕਿ ਕੇਸ ਦੀਆਂ ਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇ।

ਜੈਚ.ਜੈਮ. ਗੁਜਰਾਲ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ।

ਜੈਨ ਜੈਲ ਮਲੂਜਾ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ।

ਹੁਕਮ

ਹਰਨਾਮ ਸਿੰਘ, ਜੇ. ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਯਾਰਾ 226 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਜਲੰਧਰ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਨੂੰ ਹੈਂਡ ਕਾਂਟੇਬਲ, ਚਰਨ ਦਾਮ ਅਤੇ ਫੁੱਟ ਕਾਂਟੇਬਲਾਂ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ, ਜਗਤ ਸਿੰਘ ਵਿਰੁੱਧ ਅਤੇ ਯਰਮ ਸਿੰਘ ਵਿਰੁੱਧ ਬੰਤਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ। ਅਗਸਤ, 1951 ਵਿਚ, ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬੱਲਾ ਸਿੰਘ ਵਿਰੁੱਧ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀਆਂ ਯਾਰਾਵਾਂ 393 ਅਤੇ 397 ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਵਿਚ ਫੌਜਦਾਰੀ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 576/1, 1951 ਦਾ ਕੇਸ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿਚ ਕੇਡ ਰਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, 15 ਫਰਵਰੀ, 1951 ਨੂੰ ਹੈਂਡ ਕਾਂਟੇਬਲ ਦੁਆਰਾ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ। 14 ਜੁਲਾਈ, 1952 ਨੂੰ, ਸਰਦਾਰ ਜਸਪਾਲ ਸਿੰਘ, ਸੈਕਸ਼ਨ 30 ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਜਲੰਡਰ ਨੇ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਬੱਲਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਜਾਬਤੇ ਦੀ ਯਾਰਾ 394 ਦੇ ਤਹਿਤ ਯਾਰਾ 394 ਦੇ ਤਹਿਤ ਚਾਰਜ ਕੀਤਾ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲਿਖਿਆ ਹੈ-

"ਕਿ ਤੁਸੀਂ, 15/16 ਫਰਵਰੀ, 1951 ਦੀ ਰਾਤ ਨੂੰ, ਨਰੇਦਰ-ਅਹਿਤਪੁਰ ਰੋਡ 'ਤੇ, ਪਿੰਡ ਮਾਲੇਵਾਲ ਨੇੜੇ, ਬੰਤਾ ਸਿੰਘ ਮਿਰਤਕ ਨਾਲ ਮਿਲ ਕੇ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. ਚਰਨ ਦਾਮ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਸਾਥੀਆਂ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਲੁੱਟਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਤੁਸੀਂ ਜਾਂ ਬੰਤਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਮੌਤ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਚਰਨ ਦਾਮ ਅਤੇ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਪੀ.ਡਬਲਯੂ. ਨੂੰ ਸੱਟ ਮਾਰੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਲੁੱਟ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਦੇ ਸਮੇਂ ਬੰਤਾ ਸਿੰਘ ਪਿਸਤੌਲ ਨਾਲ ਲੈਸ ਸੀ, ਬੱਲਾ ਸਿੰਘ ਬਰਛੇ ਨਾਲ ਅਤੇ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਲਾਠੀ ਨਾਲ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੰਡੀਅਨ ਪੀਨਲ ਕੋਡ ਦੀ ਯਾਰਾ 394/398 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਤੇ ਮੋਰੀ ਮਸਝ ਵਿਚ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ।"

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226 ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਪੈਰਾ ਨੰਬਰ 1, 2 ਅਤੇ 3 ਵਿੱਚ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਜੈਤੋ ਰਾਮਟੇਬਲ ਚਰਨ ਦਾਮ ਅਤੇ ਫੁੱਟ ਰਾਮਟੇਬਲ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ, ਜਗਤ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਯਰਮ ਸਿੰਘ 15 ਅਤੇ 16 ਫਰਵਰੀ, 1951 ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਗਤ ਨੂੰ ਬੰਤਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਖੇਤ ਦਾ ਵਾਰਨ ਬਣੇ। ਬੰਤਾ ਸਿੰਘ ਦੇ ਸਰੀਰ ਦੇ ਖੋਸਟਮਾਰਟਮ ਦੀ ਜਾਂਚ ਨੇ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਬੰਤਾ ਸਿੰਘ ਨੂੰ ਲੱਗੀਆਂ ਸੱਟਾਂ ਉਸ ਦੀ ਖੇਤ ਦਾ ਵਾਰਨ ਬਣਨ ਲਈ ਕੁਦਰਤ ਦੇ ਮਾਧਿਅਮ ਰੋਸ ਵਿੱਚ ਰਾਫੀ ਮਨ ਅਤੇ ਉਹ ਅਧਿਕਾਰਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 576/ 1951 ਦਾ 1, ਬਿਨੈਕਰ ਅਤੇ ਬੱਲਾ ਸਿੰਘ ਵਿਰੁੱਧ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਬੰਤਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਖੇਤ ਦਾ ਵਾਰਨ ਬਣੇ ਸਨ।

ਸਰਦਾਰ ਬਖਸ਼ੀਸ਼ ਸਿੰਘ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਯਹਿਲੀ ਸਰੋਣੀ, ਜਲੂਰ ਨੂੰ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਜਲੂਰ ਨੇ ਬੰਤਾ ਸਿੰਘ ਦੀ ਖੇਤ ਦੇ ਵਾਰਨਾਂ ਦੀ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 176 ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। 18 ਜੂਨ, 1951 ਨੂੰ ਖਾਮ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਅੰਤਮ ਹਿੱਸੇ ਵਿੱਚ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਕਿਹਾ:

“ਮੇਰੇ ਮਾਹਮਦੇ ਖੋਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੂਤਾਂ ਤੋਂ ਮੈਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਾ ਹੈ ਕਿ ਚਰਨ ਦਾਮ ਜੈਤੋ ਰਾਮਟੇਬਲ, ਜਗਤ ਸਿੰਘ ਫੁੱਟ ਰਾਮਟੇਬਲ, ਯਰਮ ਸਿੰਘ ਫੁੱਟ ਰਾਮਟੇਬਲ ਅਤੇ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਫੁੱਟ ਰਾਮਟੇਬਲ ਵੱਲੋਂ ਕਤਲ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹਨ, ਨਾ ਕਿ ਕਤਲ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸਰੀਰਕ ਸੱਟਾਂ ਮਾਰੀਆਂ ਸਨ। ਮਿਤਰ ਬੰਤਾ ਸਿੰਘ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਖੇਤ ਦਾ ਵਾਰਨ ਬਣਨ ਦੇ ਸਾਂਝੇ ਇਰਾਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਭਾਵਤ ਸਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਹਿਬਾਂ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 304, ਭਾਗ 1 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਮੁੱਢਲਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਰਜ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਚਰਨ ਦਾਮ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ, ਜੈਤੋ ਰਾਮਟੇਬਲ, ਜਗਤ ਸਿੰਘ ਫੁੱਟ ਰਾਮਟੇਬਲ, ਯਰਮ ਸਿੰਘ ਫੁੱਟ ਰਾਮਟੇਬਲ ਅਤੇ ਚੰਨਣ ਸਿੰਘ ਫੁੱਟ ਰਾਮਟੇਬਲ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 304 ਭਾਗ 1 ਦੇ ਤਹਿਤ ਚਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਮਾਹਮਦਾ ਕਰਨ ਲਈ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਵੇ।

ਜਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 176 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਖਾਮ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਣ ਲਈ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ 6 ਮਾਰਚ, 1952 ਨੂੰ ਕਿਹਾ:

“ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਯੁਲਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਭਾਗ, ਖਾਮ ਤੋਰ 'ਤੇ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਚਾਰਜਮੀਟ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦੇ ਸਕਦਾ, ਜਿੱਥੇ ਯੁਲਿਸ ਨੇ ਯਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਕੇਸ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਲਈ ਸੀ ਅਤੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਵਾਰਵਾਈ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਚਲਾਨ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਇਹ ਜਾਪਦੀ ਹੈ ਕਿ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਕੇਸ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣਿਆਂ ਖੁਦ ਵਾਰਵਾਈ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਉਹੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਲੱਭਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਇਲਾਕਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਉਸ ਨੂੰ ਇਸ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਰਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਯੁਲਿਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਭਾਗ ਨੂੰ ਚਾਰਜਮੀਟ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ ਜੋ ਵੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝੇ ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਆਗਿਆ ਹੋਵੇ, ਰਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਾਰਵਾਈ ਕਰੇ।”

ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਜੇ ਤੱਕ ਕੋਈ ਸਿਰਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਬਿਆਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਜੁਰਮ ਬਣਦਾ ਹੈ।

ਕੋਡ ਆਫ ਰਿਜ਼ੀਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 190(1) ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ-

“ਸੈਕਸ਼ਨ 190(1) ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ, ਕੋਈ ਵੀ ਪ੍ਰੋਜੀਡੈਂਸੀ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਜਾਂ ਉਪ-ਮੈਂਡਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਹੋਰ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਜੋ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਜੁਰਮ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ-

(a) ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਸਿਰਾਇਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜੋ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਗਠਨ ਕਰਦੇ ਹਨ;

(ਬੀ) ਕਿਸੇ ਯੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਲਿਖਤੀ ਰਿਪੋਰਟ 'ਤੇ;

(c) ਕਿਸੇ ਯੁਲਿਸ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਵਿਭਾਗ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਸੂਚਨਾ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਗਿਆਨ ਜਾਂ ਸੱਚ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਆਦੇਸ਼ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਲੱਭਣ ਲਈ ਇੱਕ ਖਾਮ ਰਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਾਲ ਹੀ ਇੱਕ ਖਾਮ ਰਾਨੂੰਨੀ ਉਪਾਯ ਦੀ ਲੋੜ ਵੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਉਪਾਯ ਬਿਨੈਕਰ ਦੇ ਆਪਣੇ ਗੱਥ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਬਿਨੈਕਰ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਠੋਸ ਸਿਰਾਇਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਸਿਰਾਇਤ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ

ਸਿਰਾਇਤ ਨਾਲ ਰਾਨੂੰਨ ਆਨੁਮਾਰ ਨਿਖਟਣ ਲਈ ਖਾਬੰਦ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਸਬਿਤੀ ਹੋਣ ਵਰਕੇ, ਮੈਂ ਗੁਰਮਨਾਮੇ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦੇ ਅਸਾਧਾਰਣ ਉਘਾਯਾ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਰਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਆਖਣੇ ਆਖ ਨੂੰ ਮੁੜ: ਲਕਸ਼ਮੀਨਾਰਾਇਣ ਬਨਾਮ ਤਿਮੰਨਾ ਕਾਰਕੀ (1) 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸਰਦਾਰ ਹਰਬੰਸ ਸਿੰਘ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਗੁਰਮ ਦੀ ਰਿੱਟ ਦੁਆਰਾ ਉਘਾਯਾ ਹੀ ਸਹੀ ਉਘਾਯਾ ਹੈ।

ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1928 ਬੰਬ 390 ਵਿੱਚ ਤੱਥ ਇਹ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਕਾਰਕੀ, ਦੂਜੇ ਕਰਜੇ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਇੱਕ ਰਾਮ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ ਜਦੋਂ ਕਾਨਫ਼ਰ ਦੇ ਕਲੈਕਟਰ ਨੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਗੁਰਮਾਂ ਤਹਿਤ ਰਾਮ ਦੀ ਲਾਸ਼ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਗਲਾਤਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੰਮਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਵਿੱਚ। ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਦਾ ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਿਆ ਕਿ ਜਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 176 ਅਧੀਨ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਕਾਰਕੀ ਨੂੰ ਵਿਭਾਗੀ ਜਾਂਚ ਦੌਰਾਨ ਗਜ਼ਰ ਹੋਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਿਆਂ ਮਿਰਜ਼ਾ, ਜੇ., ਨੇ ਕਿਹਾ-

"ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਜਿੱਥੇ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ, ਧਾਰਾ 174 ਦੇ ਨਾਲ ਖੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 176 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇਸ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਖੁਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਖਤਾ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਹਰ ਸੰਭਵ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਵਿੱਚ ਰਾਮ ਦੀ ਮੌਤ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਭਾਵਿਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਕੋਲ ਹਨ ਅਤੇ ਨੌਕਰ ਵੱਢਣਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿੰਨਾ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆਉ।"

ਮਿਰਜ਼ਾ, ਜੇ., ਖਾਟਕਰ, ਜੇ. ਦੁਆਰਾ ਖਰਮਤਾਵਿਤ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ-

"ਮਾਨੂੰ ਲਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 176 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ੍ਰੀ ਐਲ.ਟੀ. ਕਾਰਕੀ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੇ ਕਰਜੇ ਦੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੋ ਜਾਂਚ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਨੂੰ ਖੁਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ, ਗਲਾਤਿ, ਬਿਨਾਂ ਸੱਕ, ਕਲੈਕਟਰ ਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਕਾਰਨ, ਕੋਈ ਹੈ, ਉਸ ਦੇ ਵਿਭਾਗੀ ਗੁਰਮ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਜਾਂਚ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਖੱਬਥਾਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਰਮਤਾਵਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਗਲਾਤਿ, ਅਸੀਂ ਮੋਚਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਨਿਆਂ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ, ਜਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਖੁਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।"

ਮੇਰੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 1928 ਬੰਬ 390, ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਉੱਠਣ ਵਾਲੇ ਬਿੰਦੂ ਦਾ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 176 ਦੇ ਤਹਿਤ ਜਾਂਚ ਨੂੰ ਕਲੈਕਟਰ ਦੁਆਰਾ ਖਾਮ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਭਾਗੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਗਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਜਾਂਚ ਖੁਰੀ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

ਉੱਖਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੈਂ 1953 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 5 ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਗੁਰਮਨਾਮੇ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਉਚਿਤਤਾ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ।

ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਮੈਂ 1953 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 5 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਦਾ ਹਾਂ।

ਇਹਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ.

ਫਾਲਸਾ ਅਤੇ ਕਥੂਰ ਜੇ.ਜੇ. ਦੇ ਅੱਗੇ।

ਹਰਬੰਸ ਲਾਲ, ਖਟੀਸਨਰ

ਬਨਾਮ

ਖੰਜਾਬ ਰਾਜ,-ਜਵਾਬਦਾਤਾ।

1953 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰ. 16.

ਈਸਟ ਖੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਸੇਲਜ਼ ਟੈਰਮ ਐਕਟ (1948 ਦਾ ਨੰਬਰ XLVI) ਸੈਕਸ਼ਨ 6-ਤਹਿ-ਸੂਚੀ ਅਧੀਨ-ਆਈਟਮ (i)-ਕਣਕ ਦਾ ਆਟਾ--ਕੀ ਮੈਂਦਾ ਸਾਮਲ ਹੈ-ਭਾਰਤ ਦਾ ਸੰਵਿਧਾਨ-ਆਰਟੀਕਲ 226-ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਰਿੱਟ-ਕੀ ਖਗਿਲਾਂ ਸੰਸਥੇਯਨ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਖਟੀਸਨਰ ਨੂੰ ਉਸ ਦੀ ਮੈਂਦਾ ਦੀ ਵਿਕਰੀ 'ਤੇ ਵਿਕਰੀ ਟੈਰਮ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਧੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਕਿ ਮੈਂਦਾ ਸਬਕ ਕਣਕ ਦੇ ਆਟੇ ਵਿੱਚ ਸਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਨੁਸੂਚੀ ਦੀ ਆਈਟਮ (i) ਦੇ ਤਹਿਤ ਟੈਰਮ ਲਈ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਧੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਖਟੀਸਨਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਸੀਵੀਜਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Authenticated/vetted By: Gurpreet Singh, Translator.